9.11.2026

Mäntän Puhdistamo Oy

Pättiniementie 104

35800 MÄNTTÄ

Asia

KVVY Tutkimus Oy toimitti 28.5.2026 Mäntän Puhdistamo Oy:n puolesta kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi esityksen Mäntän alapuolisesta kalataloudellisesta tarkkailusuunnitelmasta vuodesta 2026 alkaen.

Tarkkailuvelvoite perustuu Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen nro 23/2017/1. Päätöksen mukaan toiminnan kalataloudellisia vaikutuksia on tarkkailtava kalatalousviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Ohjelmaesitys

Ehdotettu tarkkailuohjelma sisältää kolmen (3) vuoden välein tehtäviä sähkö- ja verkkokoekalastuksia sekä kalastustiedustelun Keurusselän ja Paloselän välisellä alueella. Raportit toimitetaan tarkkailuvuotta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Raportissa tulee tarkastella Mäntän puhdistamo Oy:n kuormituksen mahdollisia vaikutuksia tehtaan alapuolisen vesistön kalakantoihin ja kalastukseen. Lisäksi pyritään arvioimaan vaikutusalueen laajuutta ja mahdollisten kompensaatiotoimien tuloksellisuutta sekä aineiston epävarmuustekijöitä ja tarkkailun kehittämistarpeita.

Esityksen mukaan nykyisin voimassa olevasta tarkkailusuunnitelmasta (hyväksytty 20.1.2012) poistettaisiin Vilppulankosken kalastustiedustelu sekä koeverkkokalastuksessa saaliiksi saatujen siikojen kasvu- ja ikänäytteiden kerääminen ja analysointi.

Välitoimenpiteet

Vilppulankosken kalastuksen järjestäjä toimitti tarkkailusuunnitelmaesitykseen liittyneen kannanoton Itä-Suomen elinvoimakeskukseen 4.6.2026. Kannanotossa esitettiin nykyisen voimassa olevan kalataloustarkkailun säilyttämistä vähintään ennallaan, jonka lisäksi esitettiin, että sähkökoekalastuksia tulisi toteuttaa Melas- ja Välikoskella sekä alueen keskeisimmissä sivu-uomissa ja puroissa, jotka ovat taimenelle tärkeitä kutu- ja poikastuotantoalueita.

Esitys tarkkailuohjelmaksi on ollut nähtävänä Itä-Suomen elinvoimakeskuksen verkkosivuilla (www.elinvoimakeskus.fi => Ajankohtaista => Kuulutukset ja ilmoitukset => Itä-Suomen elinvoimakeskus) 22.7.-10.8.2026 välisenä aikana.

Itä-Suomen elinvoimakeskus, kalatalousyksikkö
Toimialue: Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa ja Kanta-Häme

Puh. 0295 036 100
www.elinvoimakeskus.fi

Hämeenlinnan toimipaikka
Wähäjärvenkatu 6
13200 HÄMEENLINNA

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38
PL 297, 33101 TAMPERE

Sähköposti
kirjaamo.ita-suomi@elinvoimakeskus.fi
etunimi.sukunimi@elinvoimakeskus.fi

Varsinaisena kuulutusaikana Itä-Suomen elinvoimakeskus ei saanut asiasta yhtään lausuntoa tai muistutusta.

Ratkaisu

Itä-Suomen elinvoimakeskus hylkää esityksen Mäntän alapuolisen kalataloudellisen tarkkailun päivittämisestä. Mäntä alapuolinen kalataloudellinen velvoitetarkkailu tulee jatkossakin toteuttaa nykyisen 20.1.2012 hyväksytyn ja voimassa olevan tarkkailuohjelman mukaisesti.

Tarkkailuohjelmassa olevien siikanäytteiden osalta tehdään kuitenkin seuraavanlainen tarkennus: Verkkokoekalastuksen yhteydessä saatavien siikojen ikä- ja kasvunäytteiden lisäksi tulee kattavamman aineiston saamiseksi selvittää mahdollisuus siikojen hankkimiseen paikallisilta kalastajilta. Kalastajilta kerättävät siikojen ikä- ja kasvunäytteet kerätään ja analysoidaan kolmen vuoden välein samassa syklissä, kuin verkkokoekalastus toteutetaan. Siikojen ikä- ja kasvunäytteitä pyritään saamaan kultakin pyyntialueelta vähintään **20 kpl**. Ensimmäisen kerran siikanäytteitä tulee pyrkiä saamaan kalastajilta vuonna 2029.

Perustelut

Siika on ns. puhtaan veden kala, joten siikojen lisääntyminen tulevina vuosina koeverkkosaaliissa voisi esimerkiksi indikoida Mäntän puhdistamon alapuolisen vesistön tilan paranemista. Tällöin on myös perusteltua seurata siian kasvun kehitystä ja aikaisemmat, yksittäisetkin siian ikänäytteet, voivat olla tarpeen vertailuaineistoa muodostaessa.

Siikojen vähäistä saalista koeverkotusten yhteydessä ei voida pitää perusteena siikanäytteiden keräämisen ja analysoimisen lopettamiseksi. Koeverkot pyytävät tunnetusti heikonlaisesti siikaa, joten vähäisen näytemäärän takia tulisi näytekaloja pyrkiä keräämään vaihtoehtoisilla menetelmillä. Ensisijaisena ja velvoitteen haltijalle edullisimpana vaihtoehtona elinvoimakeskus pitää siikanäytteiden hankkimista paikallisilta kalastajilta.

Vilppulankosken kalastuksenjärjestäjältä saadun kannanoton perusteella Vilppulankosken lupamyyntitiedot sekä tiedot kalastusluvan ostaneiden kokonaismäärästä on saatavissa jatkossakin, joten kalastustiedustelun toistettavuus on tältä osin turvattu.

Epäselvyyksien välttämiseksi nykyisessä tarkkailuohjelmassa oleva kirjaus ”mikäli heidän nimi- ja osoitetiedot saadaan käyttöön” voidaan jättää huomiotta eikä tiedustelun toteutus enää näin ollen ole ehdollinen. Kalastustiedustelun avulla on mahdollista saada tietoa vaelluskaloista, jota ei sähkökalastamalla tavanomaisesti saada, kuten isompien taimenten tai harjusten esiintymisestä alueella. Sähkökalastustuloksiin ja niiden keskinäiseen vertailuun vaikuttaa myös suuresti vaihtelevat ympäristöolosuhteet kuten virtaama, joten yhdessä kolmen vuoden välein tehtävien sähkökoekalastuksien kanssa

kalastustiedustelun tulokset tuovat lisäarvoa vesistössä esiintyvien vaelluskalojen kantojen arvioimiselle.

Vaelluskalat, etenkin poikasvaiheessa, ovat herkkiä vedenlaadun muutoksille, joten jäteveden puhdistamon kalataloustarkkailua katsotaan perustelluksi jatkaa vähintään nykyisessä laajuudessaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesilaki (587/2011) 3 luku 11 §-12 §, 11 luku 22 §, 15 luku 1 §

Ympäristönsuojelulaki 62 §, 64 §, 65 §

Hallintolaki 62 §, 62 a §

Käsittelymaksu

166 €

Maksu perustuu valtioneuvoston asetukseen 1178/2025 elinvoimakeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2026. Käsittelyyn on kulunut 2 tuntia (83 €/h).

Maksua koskeva erillinen lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ja suoritteesta perittävään maksuun saa hakea oikaisua Lupa- ja valvontavirastolta. Oikaisuvaatimusosoitus liitteenä.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa kalastusbiologi Päivi Pyyvaara, puhelinnumero 0295 025 091, sähköposti paivi.pyyvaara@elinvoimakeskus.fi.

Allekirjoitukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asiahallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt kalastusbiologi Päivi Pyyvaara ja ratkaissut johtava kalatalousasiantuntija Jorma Kirjavainen.

Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liitteet

Oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu

Mäntän Puhdistamo Oy, KVVY Tutkimus Oy, Lupa- ja valvontavirasto, Mänttä-Vilppulan ympäristösuojeluviranomainen

Julkinen kuulutus päätöksen antamisesta päätösliitteineen on julkaistu 9.11.2026 Mänttä-Vilppulan kaupungissa sekä Itä-Suomen elinvoimakeskuksen verkkosivuilla

(www.elinvoimakeskus.fi > Etusivu > Ajankohtaista > Kuulutukset ja ilmoitukset > Itä-Suomen elinvoimakeskus).

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta. Asiakirjat pidetään yleisesti nähtävänä valitusajan loppumiseen asti.

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Elinkeinovoimakeskuksen kalatalousviranomaisen kalataloustarkkailusuunnitelman, kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaan päätökseen ja näiden käsittelystä perittäviin suoritemaksuihin saa hakea oikaisua **Lupa- ja valvontavirastolta**.

Oikaisuvaatimusaika

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiseen on **kolmekymmentä (30) päivää** tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Oikaisuvaatimusaika päättyy 16.12.2026

Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Kirjallinen oikaisuvaatimus on osoitettava **Lupa- ja valvontavirastolle** ja siinä on ilmoitettava
- vaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta;
- postiosoite ja puhelinnumero, sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisua vaativalle voidaan toimittaa;
- päätös, johon muutosta haetaan;
- miltä kohdin ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on oikaisuvaatimuskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Vaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä, ellei kirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla). Asioitaessa sähköisesti allekirjoitusvaatimuksesta on säädetty erikseen.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:
- elinvoimakeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä perustaa vaatimuksensa, jollei niitä jo aiemmin ole toimitettu viranomaiselle;
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai selvitys asiamiehen toimivallasta

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Vaatimuskirjelmä on toimitettava määräajassa **Lupa- ja valvontavirastoon**. Oikaisuvaatimusasiakirjat voi toimittaa henkilökohtaisesti, tai lähettäjän vastuulla myös postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostilla. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti toimitetun vaatimuskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos toimitettava aineisto sisältää salassa pidettäviä tai muuten arkaluontoisia asioita, tulee se toimittaa turvasähköpostilla: https://turvaviesti.lvv.fi/

Oikaisuvaatimuksen käsittelymaksu

Oikaisun hakijalta peritään Lupa- ja valvontavirastossa asian käsittelystä maksu 250 € (Valtioneuvoston asetus Lupa- ja valvontavirastojen maksuista vuonna 2026, 11.12.2025 VM/2025/1177).

Lupa- ja valvontaviraston yhteystiedot

Postiosoite	PL 20 13035 LVV
Käyntiosoite	https://lvv.fi/yhteystiedot/toimipaikat
Sähköposti	kirjaamo@lvv.fi
Turvasähköposti:	https://turvaviesti.lvv.fi/
Puhelinvaihde	0295 256 910
Avoinna (virka-aika)	ma-pe 8.00 – 16.15

Tämä asiakirja ITA/3916/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ITA/3916/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pyyvaara Päivi 09.11.2026 08:59

Ratkaisija Kirjavainen Jorma 09.11.2026 08:57